

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาโครงสร้างตลาดและระดับการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมเอทานอล เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาโครงสร้างตลาด และพฤติกรรมการแข่งขันของผู้ประกอบการ โดยวัดจากระดับการกระจุกตัวและแนวโน้มของระดับการกระจุกตัวของอุตสาหกรรม ใช้วิธีการวิเคราะห์ทั้งเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยเลือกวิเคราะห์ระดับการกระจุกตัวของมูลค่ายอดขายของบริษัทต่าง ๆ เช่น บริษัท เพโตรกรีน จำกัด บริษัท ไทยแอลกอฮอล์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ขอนแก่นแอลกอฮอล์ จำกัด บริษัท-พี.เอส.ซี. สตาร์ช โปรดักส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท เอกรัฐพัฒนา จำกัด ซึ่งในการศึกษาจะใช้ข้อมูลทศนิยมซึ่งรวบรวมจากหน่วยงานต่าง ๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ผลการวิเคราะห์จากการใช้ค่าอัตราส่วนการกระจุกตัวของอุตสาหกรรม (CR_5) พบว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2552 มีการปรับตัวจากลดลงจากร้อยละ 68.91 เป็นร้อยละ 58.53 ค่าดัชนีเฮอร์ฟิנדาคัล (HI) ปรับตัวลดลงจาก 0.1642 เป็น 0.1024 ค่าดัชนี CCI ปรับตัวลดลงจาก 0.4081 เป็น 0.3239 ส่วนค่าอัตราส่วนขนาดของหน่วยธุรกิจ (W_5) มีการปรับตัวลดลงจาก 4.43 เป็น 2.82 ซึ่งการปรับตัวของค่าการกระจุกตัวนี้มีค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเอทานอลมีแนวโน้มการกระจุกตัวอยู่ในระดับปานกลาง ผู้นำตลาดไม่มีอิทธิพลต่อตลาดมากนัก

จากผลสรุปข้างต้นจะเห็นได้ว่า อุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงมีลักษณะของโครงสร้างตลาดผู้ขายน้อยราย (oligopoly) โดยดูได้จากจำนวนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ค่าการกระจุกตัวอยู่ในระดับที่สูง แต่มี

แนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ เนื่องจากเป็นตลาดผู้ขายน้อยรายทำให้กิจกรรมการขายของบริษัทหนึ่งจะกระทบกระเทือนต่อบริษัทอื่น พฤติกรรมของผู้ผลิตในตลาดจะมีความสัมพันธ์กัน คือ นโยบายของผู้ผลิตรายหนึ่งจะส่งผลต่อผู้ผลิตอีกรายหนึ่ง ทำให้มีการแข่งขันตอบโต้กัน

จากการที่รัฐบาลได้ส่งเสริมให้มีการเปิดเสรีในการขอจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่ายเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ทำให้อุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงมีแนวโน้มการแข่งขันสูงขึ้น แต่การแข่งขันที่สูงขึ้นจะไม่ใช่อการแข่งขันทางด้านราคา เนื่องจากราคาขายของเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในประเทศจะถูกกำหนดโดยกระทรวงพลังงาน ส่วนราคาขายของตลาดต่างประเทศจะถูกกำหนดโดยราคาตลาดโลก ผู้ประกอบการรายใหม่ในตลาดสามารถตีตลาดของผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ ถ้าผู้ประกอบการรายใหม่มีเงินทุนมากพอและมีความสามารถในการหาวัตถุดิบในราคาที่ถูกกว่าได้ เนื่องจากเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและสามารถใช้แทนกันได้ การแข่งขันของตลาดจะสร้างความเสียหายให้แก่ผู้ผลิตทุกคน แม้ว่าผู้ผลิตรายใหญ่จะสามารถทนต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้เป็นเวลานานกว่าเนื่องจากต้นทุนที่สูงขึ้น แต่ผู้ผลิตรายย่อยไม่สามารถใช้ราคาเข้ามาแข่งขันได้ อาจประสบปัญหาขาดทุนและเลิกกิจการหรือออกจากตลาดไป ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการชะลอตัวต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงในประเทศไทย ทำให้ทราบว่าอุตสาหกรรมเอทานอลมีการแข่งขันค่อนข้างสูง แต่มีแนวโน้มเข้าสู่การแข่งขันระดับปานกลาง ส่งผลให้ผู้ประกอบการต้องมีการปรับตัว และเพิ่มศักยภาพด้านการแข่งขัน ทั้งรูปแบบของการขยายการตลาด กลยุทธ์ส่งเสริมการขาย การปรับสัดส่วนสินค้าและบริการให้มีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น

เพื่อสนับสนุนให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ควร
กระทำ ดังนี้

1. สำหรับผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็น
เชื้อเพลิง จำเป็นต้องหาแหล่งเงินกู้ระยะยาวที่เพียงพอ เนื่องจากอุตสาหกรรมเอทานอล
เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง การลงทุนส่วนใหญ่เกี่ยวกับ
เครื่องจักรและเทคโนโลยี และต้องมีความเข้าใจความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง
ส่งเสริมให้ตั้งหน่วยงานค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของตลาด เพื่อให้สินค้ามีมาตรฐานระดับสากล รวมถึงปรับปรุงเทคโนโลยีให้สร้าง
ผลผลิตในเชิงคุณภาพที่สูงขึ้นแต่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลง

2. เนื่องจากอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงเป็นอุตสาหกรรมที่ภาครัฐ
ได้เปิดเสรีในการจัดตั้งโรงงานผลิตและจำหน่าย ทำให้อุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็น
เชื้อเพลิงมีแนวโน้มการแข่งขันสูง ดังนั้น ผู้ผลิตและจำหน่ายรายเดิมควรมองหาแหล่ง
วัตถุดิบที่มีต้นทุนต่ำ มิฉะนั้นผู้ประกอบการรายเก่าอาจโดนผู้ประกอบการรายใหม่เข้าตีตลาด
ทำให้ผู้ประกอบการรายเก่ามีส่วนแบ่งตลาดลดลงได้

3. เร่งพัฒนาการผลิตในอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงให้สามารถ
ผลิตเอทานอลได้มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดได้มากขึ้น อันจะเป็น
ฐานและตัวกระตุ้นในการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก เช่น
อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิง เป็นต้น

4. การเพิ่มบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อ
ใช้เป็นเชื้อเพลิง ซึ่งรวมถึงบุคลากรในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วย นอกเหนือจาก
ระบบการศึกษาโดยปกติแล้ว อาจจัดหาทุนฝึกอบรม หรือไปปฏิบัติงานต่างประเทศเพื่อให้
บุคลากรมีความรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพราะจะมีผลอย่างมากต่อการกำหนดแนวทาง
การพัฒนาหรือช่วยเหลืออุตสาหกรรมเอทานอลเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงของประเทศให้เจริญ
ขึ้น

5. ส่งเสริมการลงทุนสร้างโรงงานผลิตเอทานอลในประเทศไทยด้วยสิทธิประโยชน์
ทางภาษี จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง

พิจารณาการลงทุนในกิจการต่อเนื่องเพื่อรองรับความต้องการใช้เอทานอลเพื่อทดแทน
การนำเข้าน้ำมันเบนซินจากต่างประเทศแบบบูรณาการ

6. อำนาจความสะดวกในการดำเนินการตามระเบียบ ข้อกำหนด และกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนดคุณลักษณะและคุณสมบัติ การขนย้าย การเก็บสำรองวัตถุดิบ
การส่งออก เป็นต้น